

SXEDIO.749

22.1.1964: ΔΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΕΡΝΟΥΝ ΟΙ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΟΙ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΩΝ ΕΞΤΡΕΜΙΣΤΩΝ

Στο πλαίσιο της προσπάθειας της εξτρεμιστικής τουρκοκυπριακής ηγεσίας για αυτοεγκλωβισμό των Τουρκοκυπρίων σε μεγάλα αστικά ή αγροτικά κέντρα, για προώθηση της ιδέας για συγκέντρωση των Τούρκων σε μια ή περισσότερες ζώνες, ώστε να προωθηθεί η ιδέα της διχοτόμησης η ομοσπονδίας της νήσου πάνω σε γεωγραφική βάση με την ανταλλαγή πληθυσμών που προωθούσαν η Τουρκία και η ηγεσία των Τουρκοκυπρίων στη διάσκεψη του Λονδίνου το Γεννάρη του **1964**, χιλιάδες τουρκοκύπριοι εξαναγκάστηκαν με τη βία των όπλων να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους και να γίνουν πρόσφυγες.

Παράλληλα οι εξτρεμιστές συνέλαμβαναν καθημερινά ελληνοκύπριους που περνούσαν από τις περιοχές που ήλεγχαν και είτε τους βασάνιζαν είτε τους κρατούσαν για μερικές ημέρες μέχρι να τους ανταλλάξουν με άλλους τουρκοκύπριους που συνελαμβάνοντο για διάφορες παράνομες ενέργειες.

Πολλοί από τους Έλληνες βρήκαν ακόμη και το θάνατο σαν έπεφταν σε ενέδρες των Τούρκων εξτρεμιστών.

Για τους τουρκοκύπριους η ζωή μετατράπηκε ακόμα χειρότερη καθώς αναγκάζονταν να εγκαταλείψουν τα σπίτια και τις περιουσίες τους και να εγκαθίστανται σε σχολεία, κινηματογράφους και αργότερα σε τσαντήρια, χωρίς εργασία και κανένα πόρο ζωής και ευρισκόμενοι στο έλεος των πολιτικών φιλοδοξιών των εξτρεμιστών και της Αγκυρας.

Στις **20** Ιανουρίου οι Τούρκοι άφησαν ελεύθερους τρεις Ελληνοκύπριους που είχαν συλληφθεί παράνομα, τους Μιχαλάκη Προκοπίου από τη Τσακκίστρα, Νίκο Παναγιώτου από τη Γιόλου και Χριστάκη Κοκκωνή (Μαστούρα) από την Αλεξάνδρεια, **58**,

23 και **30** χρονών αντίστοιχα.

Η σύλληψη τους έγινε στο πανδοχείο "Άγιος Αντώνιος" παρά την Ερμού στη Λευκωσία.

Επειδή το πανδοχείο συνόρευε με την τουρκική συνοικία δέχθηκαν το βράδυ την επίσκεψη ενός Αγγλου υπολοχαγού του βρετανικού Στρατού και ενός Τούρκου αξιωματικού της Αστυνομίας και ο Τούρκος αξιωματικός ήθελε να διενεργήσει έρευνα.

Η έρευνα δεν απέφερε τίποτε και ο Τούρκος αστυνομικός τους διέταξε να τον ακολουθήσουν για ανάκριση. Ο βρετανός λοχαγός αποχώρησε και στη συνέχεια οι τρεις Έλληνες μεταφέρθηκαν στον οδό Αραστά, όπου τους επιβίβασαν σε αστυνομικό λαντροβερ και τους μετέφεραν στον αστυνομικό σταθμό της Κερύνειας.

Αφηγήθηκαν αργότερα εφηγήθηκαν την περιπέτεια τους στην εφημερίδα "Φιλελεύθερος" η οποία έγραψε στις **22.1.1964**:

"Εκεί οι Τούρκοι υπέβαλαν τους τρεις Έλληνες διάφορες ερωτήσεις (πού είναι ο Μακάριος, ο Γιωρκάτζης, είσθε της ΕΟΚΑ, πού κρύβετε τα όπλα). Ταυτοχρόνως δε καθ' ον χρόνο διεξήγετο η ανάκριση και υπεβάλλοντο ερωτήσεις βροχή και με λύσσα πρέβαιναν σε μαστιγώσεις, γρονθοκοπήματα, λακτίσματα και πλήγματα με όπλα στο πρόσωπον και σε διάφορα μέρη του σώματος των ατυχών απαχθέντων".

Πρόσθετε η εφημερίδα:

"Μετά παρέλευσιν μιας ώρας δοκιμασιών, οι τρεις όμηροι, ωδηγήθησαν και ενεκλείσθησαν εις κελλία κεχωρισμένως.

Περί την **4ην** πρωϊνήν της χθες οι κρατούμενοι αφυπνίσθησαν υπό των Τούρκων σαδιστών και αφού υπεχρεώθησαν διά της βίας να φορέσουν κουκούλαν προφανώς διά να μη γνωρίζουν τον τόπον όπου ωδηγούνται και διά να μη βλέπουν προσωπα, ίσως γνωστά, ωδηγήθησαν εις υπόγειον, όπου κεχωρισμένως υπεβλήθησαν εκ νέου εις ανάκρισιν υπό Τούρκου όστις ωμίλει την ελληνικήν απταισίτως.

Ακολούθως μετά την ανάκρισιν ωδηγήθησαν εις

δωμάτιον όπου αφού τους αφηρέθη η κουκούλα εδέχθησαν την επίσκεψιν Τούρκου νοσοκόμου, ο οποίος επεριποιήθη προχείρως τας πληγάς των απαχθέντων, κατόπιν δε τούτου επεβιβάσθησαν αυτοκινήτου βαν, το οποιον τους μετέφερε παρά τον τόπον της απαγωγής των, όπου εγκατελείφθησαν.

Αγγλική στρατιωτική περίπολος ήτις διήρχετο την στιγμήν εκείνην πλησίον των απαχθέντων παρέλαβε και τους μετέφερε τούτους εις το Γενικόν Νοσοκομείον Λευκωσίας, όπου νοσηλεύονται.

Απαντες φέρουν μώλωπας οιδήματα και εκδοράς εις το πρόσωπον, επί της ράχεως δε ενός εκάστου είναι καταφανή τα ίχνη των μαστιγώσεων και των ραβδισμών και των κτυπημάτων, εκ των όπλων. Εξ άλλου ο Χριστάκης Κοκκώνης υπέστη και θλάσιν μιας πλευράς"

Αυτά για τους Ελληνες.

Οι Τουρκοκύπριοι περνούσαν ακόμα χειρότερες στιγμές.

Χαρακτηριστικά ο τουρκοκύπριος Κεμάλ Χουσεϊν από το Νέο Χωρίου Κυθρέας, **35** χρονών, ο οποίος διέφυγε στις **21** Ιανουαρίου **1964** από ένα καταυλισμό λεγόμενων προσφύγων στον τουρκικό τομέα της Λευκωσίας ανέφερε:

" Η ζωή των τούρκων προσφύγων είναι πραγματικά μαρτυρική. Με τη βία μας συνάθροισαν και μας εγκατέστησαν ομαδικά σε διάφορα μέρη. Εγώ έμεινα στο παλαιό τουρκικό Λύκειο, όταν δε εξέφρασα την επιθυμία να φύγω με εξυλοκόπησαν άγρια. Μας φρουρούσαν ένοπλοι νεαροί, κάποτε δε μας επισκέπτονταν Τούρκοι αξιωματικοί και της ΤΟΥΡΔΥΚ οι οποίοι μας έλεγαν να μη φοβούμαστε διότι θα σκότωναν εκείνοι τους Ελληνες. Τελικά δεν άντεξα και αποφάσισα να φύγω. Πέρασα εκεί **30** μέρες σαν σκύλος. Ολοι οι Τούρκοι πρόσφυγες θέλουν να πάνε στα σπίτια τους, αλλά δεν τους αφήνουν. Πολλούς τους ξυλοκοπούν και μερικούς τους σκοτώνουν".

Στις **30** Ιανουαρίου άλλοι δυο Τούρκοι, ο Χουσεϊν Μεχρήτζ Αρίφ και ο αδελφός του Ερόλ Αρίφ

μπήκαν στο αυτοκίνητο τους και ύστερα από μεγάλες δυσκολίες κατάφεραν να βγουν από τον τουρκικό τομέα της παλαιάς Αμμοχώστου και κατέληξαν στον αστυνομικό σταθμό της πόλης και ζήτησαν βοήθεια από τους Έλληνες αστυνομικούς.

Μόλις σταμάτησαν το αυτοκίνητο ο Χουσεΐν κατέβηκε από αυτό αλλά δυσκολευόταν να σταθεί στα πόδια του και οι αστυνομικοί τον μετέφεραν στα χέρια μέσα στον αστυνομικό σταθμό.

Και οι δυο έκλαιαν γοερά και ζήτησαν την προστασία της Αστυνομίας.

Ο Χουσεΐν, τραγουδιστής, αφηγήθηκε:

"Προχθές ένας Τούρκος αστυνομικός με κάλεσε και μου είπε ότι με θέλει στον αστυνομικόν σταθμόν της παλαιάς Αμμοχώστου, ο θείος μου Σελτζούκ Αστυνόμος. Μπήκα στο αυτοκίνητο του αστυνομικού και με μετέφερε στον αστυνομικό σταθμό. Εκεί ένας Τούρκος αξιωματικός μου είπε: Γιατί περιφέρεσαι μέσα στους δρόμους της Αμμοχώστου; Με διέταξε να πάρω όπλο και να φρουρώ μαζί με άλλους Τούρκους πάνω σα τείχη της Αμμοχώστου. Εγώ αρνήθηκα και είπα ότι δεν είχα καμιάν ανάγκη να φρουρώ γιατί δεν υπήρχε κανένας λόγος, διότι οι Έλληνες είναι φίλοι μου και δεν είχα να φοβηθώ από αυτούς.

Στην άρνηση μου αυτή ο αξιωματικός, δυο λοχίες και δύο άλλοι απλοί αστυνομικοί εξαγριώθηκαν και άρχισαν να με κτυπούν ανηλεώς με τα ρόπλα, με τους γρόνθους τους και με μαστίγιο σε διάφορα μέρη του σώματος μου και στο πρόσωπο. Παρ όλες τις παρακλήσεις μου να μου πουν γιατί με κτυπούσαν αυτοί συνέχισαν το έργο τους με αγριότερο τρόπο. Αφού έδεσαν τα πόδια σε μια καρέκλα και μου έβγαλαν τα παπούτσια, κάλτσες, σάκκον και πουκάμισο με ξυλοκόπησαν άγρια με τον πιο βάρβαρο και απάνθρωπο τρόπο. Αυτή η ιστορία του ξυλοδαρμού συνεχίστηκε για δυο ημέρες κατά το πλείστον δε διάστημα ήμουν λιπόθυμος. Με έφεραν στις αισθήσεις μου αφού μου έρριψαν παγωμένο νερό".

Όταν οι φωτογράφοι έσπευσαν να τον φωτογραφίσουν ο Χουσεΐν είπε σ αυτούς:

"Φωτογραφίστε με για να δει ο κόσμος τις βαρβαρότητες των Τούρκων τρομοκρατών, για να βεβαιωθεί ο καθένας πόσον τραγικά και με πόσον φόβον ζουν οι νομιμόφρονες τούρκοι στα χέρια των Τούρκων τρομοκρατών. Δεν αφήνουν κανένα τούρκο να βγει από τα τείχη της Αμμοχώστου και ούτε ξέρουμε τι γίνεται στον κόσμο έξω από τα τείχη. Οι Τούρκοι τρομοκράτες ειδοποίησαν όλους τους τούρκους ότι όποιος αποπειραθεί να βγει από τα τείχη χωρίς την άδεια τους θα τον πυροβολήσουν. Τι υπέφερα εγώ προσωπικά πάνω στα τείχη της Αμμοχώστου ένας Θεός ξέρει. Αλλάσσω πίστη, μα πίσω στην Αμμόχωστο δεν πάω πλέον".